

Předběžná opatření uplatňovaná mezinárodními soudy a kvazisoudními orgány v oblasti lidských práv

Resumé

V případě ohrožení lidských práv by měla následovat rychlá reakce autority, která se případem zabývá. Předběžná opatření jsou užitečným nástrojem, jak nenapravitelné újmy na lidských právech zabránit. Cílem diplomové práce je zanalyzovat předběžná opatření uplatňovaná soudními a kvazisoudními orgány zabývajícími se na různých kontinentech lidskoprávními případy. Hlavní důraz je kladen na právní základy, které mezinárodním fórům umožňují ukládání předběžných opatření, zhodnocení, zda jsou uložena předběžná opatření právně závazná, zhodnocení míry, do jaké orgány tento institut využívají a uvést příklady typických situací, kdy jsou předběžná opatření uplatňována. Metodou práce je analýza s komparativními prvky.

Diplomová práce je členěna do šesti kapitol. První kapitola je úvodní a definuje pojem předběžných opatření, jejich hlavní charakteristiky a podmínky pro jejich ukládání. Druhá až pátá kapitola se zabývají soudy a kvazisoudními orgány na univerzální úrovni a v Evropě, Africe a obou Amerikách. Druhá kapitola je rozdělena do dvou oddílů, z nichž první se zaměřuje na Mezinárodní soudní dvůr, který sice není primárně orgánem, který by se zabýval lidskoprávními případy, a ani neumožňuje podávání individuálních stížností, ale jeho judikatura je pro traktovanou problematiku velmi relevantní. Druhá část druhé kapitoly se zabývá smluvními orgány Organizace spojených národů. Šestá kapitola poté obsahuje shrnutí typů předběžných opatření uvedených v předchozích kapitolách a porovnává je, přičemž závěrem je překvapivá podobnost předběžných opatření uplatňovaných napříč světovými regiony (s několika výjimkami). Nejčastěji používanými druhy jsou například zastavení vyhoštění, ochrana svědků a obránců lidských práv a ochrana domorodého obyvatelstva.

Obecný závěr tvoří poslední část práce. Jediným způsobem, jak poskytovat efektivní ochranu prostřednictvím předběžných opatření je jejich výslovná právní závaznost. Co se míry využívání institutu předběžného opatření mezinárodními soudy a kvazisoudními orgány týče, velmi se liší případ od případu.